

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Olimpiada "O Diamentowy Indeks AGH" 2020/2021

Fizyka – Etap 1

Uwaga: za każde poprawnie rozwiązane zadanie uczestnik może uzyskać maksymalnie 20 punktów

1. Załadowana piaskiem barka ma całkowitą masę początkową $M_0 = 30$ ton, z czego masa piasku wynosi jedną trzecią tej wartości, $M_0/3$. Przez otwór w dnie barki piasek wysypuje się do wody w ilości $\mu = 20$ kg/s. Holownik ciągnie barkę ze stałą siłą o wartości $F = 1$ kN. Zrób tabelę i wykres wartości chwilowego przyspieszenia barki (a) od czasu ruchu (t), próbkowanego z krokiem $\Delta t = 50$ s. Na podstawie tego wykresu, lub przy użyciu innych narzędzi informatycznych, oszacuj prędkość barki, v , po wysypaniu się całego ładunku piasku. Porównaj otrzymaną wartość z wynikiem, który uzyskujemy z rozwiązania równania dynamiki dla układu o zmiennej masie: $Ma = F - \mu u$, gdzie chwilowa masa barki $M = M_0 - \mu t$. Przyjmując prędkość wysypywanego piasku względem barki równą zero, $u=0$, otrzymujemy wzór na prędkość ruchu barki w postaci: $v = (F/\mu) \cdot \ln(M_0/(M_0 - \mu t))$. Prędkość początkowa barki wynosi zero, a siły oporu ruchu pomijamy.

2. Popularna zabawka "schodząca sprężyna" składa się z $N = 20$ zwojów i ma masę $M = 18$ g. Zwisająca pionowo sprężyna trzymana za pierwszy zwoj pod wpływem własnego ciężaru rozciąga się o długość $\Delta L = 63$ cm. Ile wynosi wydłużenie, każdego kolejnego zwoju? Załóż, że pojedynczy zwoj sprężyny można zastąpić układem sprężyny idealnej z umocowaną na końcu masą równą masie tego zwoju. Jakiej siły poziomej trzeba użyć, aby uzyskać takie samo rozciągnięcie całkowite sprężyny ustawionej poziomo i zamocowanej jednym końcem do ściany?

3. W chłodne wiosenne dni, kiedy temperatura na zewnątrz wynosiła $t_1 = 10^\circ\text{C}$, celem utrzymania w domu temperatury $t_p = 21^\circ\text{C}$ należało spalić w ciągu doby $m_1 = 30$ kg węgla o wartości opałowej $W_1 = 27$ MJ/kg, w piecu o sprawności $\eta_1 = 70\%$. W lecie, wymieniono piec węglowy na kocioł gazowy o sprawności $\eta_2 = 95\%$, opalany gazem ziemny o wartości opałowej $W_2 = 33$ MJ/m³. Ile będzie wynosiło dobowe zużycie gazu w zimie celem utrzymania w domu temperatury t_p , przy założeniu, że temperatura na zewnątrz wynosi $t_2 = -15^\circ\text{C}$? O ile wzrośnie temperatura w domu, jeżeli do ogrzania go zużyjemy dodatkowo 10% gazu więcej niż by to wynikało z poprzednich obliczeń? Uwaga, załóż, że straty ciepła są proporcjonalne do różnicy temperatur.

4. Sześć identycznych kondensatorów, każdy o pojemności C_0 ułożono wzdłuż krawędzi czworoboku foremnego i połączono w narożach. Ładujemy układ poprzez przyłożenie do dwóch różnych wierzchołków czworoboku napięcia $U_0 = 10$ V. W czasie ładowania przez przewody doprowadzające przepłynął ładunek $Q_0 = 0,4$ μC . Wyznacz wartość C_0 oraz napięcie i ładunek zgromadzony na każdym z kondensatorów po naładowaniu układu.

5. Korytarz w hotelu ma szerokość $L = 2,5$ m. W jednej ze ścian korytarza znajduje się otwór, w którym można zamontować wizjer/kamerę obserwacyjną. W drugiej ścianie korytarza, dokładnie naprzeciwko otworu kamery znajduje się okrągła wnęka, o promieniu $r = 15$ cm, przeznaczona do zainstalowania oświetlenia. Jeżeli w tej wnęcie zamiast lampy zamontowane zostanie okrągłe, wypukłe zwierciadło, to umożliwi to obserwację korytarza przez wizjer/kamerę. Zwierciadło instalujemy tak, aby jego krawędź zewnętrzna znajdowała się na powierzchni ściany. Jaki musi być promień krzywizny tego zwierciadła aby możliwa była obserwacja całego korytarza. Uwaga: rozważ przypadek, gdy promień wybiegający z kamery i odbity od zwierciadła biegnie równoległe do ściany korytarza.